

Riziká pre verejné zdravie - prenos parazitov potravinami

Vedecké stanovisko EFSA - Panelu BIOHAZ

Parazity sú významné patogény, ktoré môžu byť prenášané potravinami. Parazity majú zložité životné cykly a rôzne spôsoby prenosu. Pre parazitárne ochorenia je charakteristické dlhé obdobie bez príznakov po infikovaní jedinca parazitom. Z menovaných dôvodov je náročné posúdiť záťaž parazitárnych ochorení na verejné zdravie, ako aj dôležitosť rôznych ciest prenosu parazitov. Oblasť detekcie a diagnostiky parazitov a rozdiely v interpretácii predstavujú neustále výzvy.

Hodnotiace cvičenie (zamerané na Európu) využívalo na identifikáciu dôležitých parazitov v potravinách posudzovanie viacerých kritérií. Parazity zahrnuté do hodnotiaceho cvičenia nie sú v súčasnosti rutinne kontrolované v potravinách (*Cryptosporidium* spp., *Toxoplasma gondii* a *Echinococcus* spp). Infekcie spôsobené týmito parazitmi u ľudí či zvierat, alebo ich prítomnosť v potravinách, nepodlieha v členských štátoch povinnej notifikácii.

V predložennom vedeckom stanovisku sú skúmané súčasné metódy detekcie, identifikácia a sledovanie týchto parazitov v príslušných potravinách. Uvádza tiež review literatúry o cestách prenosu parazitov, skúma ich výskyt a perzistenciu v potravinách a tiež možné kontrolné opatrenia pre celý potravinový reťazec.

Uvedené parazity sú značne rozdielne, no nie je dostupných dostatok dobre zavedených, štandardizovaných a validovaných metód, ktoré by mohli byť použité v celej škále potravín. Dlhé obdobie medzi infikovaním a vznikom klinických príznakov (od niekoľkých dní pre *Cryptosporidium* až po roky pre *Echinococcus* spp.) veľmi sťažuje určenie zdroja nákazy. Znalosti životného cyklu *Echinococcus granulosus* u zvierat (vrátane psov a hospodárskych zvierat) však umožňujú kontrolu tohto parazita. V prípade *Echinococcus multilocularis*, ktorého životný cyklus prebieha u voľne žijúcich zvierat (líšky a hlodavce), by bola kontrola drahá a komplikovaná, ale mohla by sa dosiahnuť aspoň v cielených oblastiach, pre ktoré sa vyčlenia dostatočné zdroje.

Stanovisko popisuje kvantitatívne hodnotenie rizika pre *Toxoplasma* v mäse. Pre *Toxoplasma gondii* a *Cryptosporidium* ako fekálne kontaminanty však kvantitatívne hodnotenie rizika a stanovenie účinných kontrolných opatrení vyžaduje vývoj validovaných metód detekcie a konsenzus v protokoloch molekulárnej typizácie.

Link:

http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5495?utm_source=EFSA+Newsletters&utm_campaign=14201c173e-EMAIL_ALERTS_ALL&utm_medium=email&utm_term=0_7ea646dd1d-14201c173e-59450865